लिपिक - टंकलेखक पद लेखी परीक्षा
(६ ऑक्टोबर, २०१३)
जिल्हा निवड समिती, बुलढाणा

१) जवळची किंवा दूरची वस्तू दाखवण्यासाठी कोणत्या सर्वनामाचा वापर करतात ?
१) पुरुषवाचक २) संबंधी ३) आत्मवाचक ४) दर्शक

२) 'पोपट' या नामाचे स्त्रीलिंग रूप कोणते होईल ?
१) पोपटीण २) मैना ३) पोपटिणी ४) पोपट

३) खालीलपैकी स्वरसंधीचे उदाहरण कोणते ?
१) सदाचार २) कवीश्वर ३) तट्टीका ४) अब्ज

४) 'पूर्ण' भूतकाळातील वाक्य ओळखा.
१) मी निबंध लिहीत असे २) मी निबंध लिहिला होता
३) मी निबंध लिहीत होतो ४) मी निबंध लिहिला

५) पुढील वाक्याचा प्रयोग ओळखा. गुरे गोठ्यात परतली.
१) अकर्मक भावे २) अकर्मक कर्तरी ३) कर्मणी ४) सकर्मक कर्तरी

६) पुढील काव्यपंक्तीत कोणत्या अलंकाराचा वापर केला आहे. 'मातीत ते पसरले अतिरम्य पंख, केले वरी उदर पांडुर निष्कलंक.'
१) दृष्टांत २) स्वभावोक्ती ३) अर्थान्तरन्यास ४) व्यतिरेक

७) 'दया' या शब्दाचे धातूसाधित रूप कोणते होईल ?
१) दयाबुद्धी २) दयामाया ३) दयानिधी ४) दयाळू

८) दोन शब्द जोडताना कोणते विरामचिन्ह वापरतात ?
१) योग्य चिन्ह २) संयोग चिन्ह ३) योग्य चिन्ह ४) अर्थ विराम

९) 'चळत' असते..... (समूहदर्शक शब्द निवडा)
१) पोत्यांची २) केसांची ३) धान्याची ४) नाण्यांची

१०) खालील शब्दांपैकी कोणता शब्द ७५ वर्षे पूर्ण झाल्यावर साजरा करावयाच्या उत्सवासाठी वापरतात ?
१) रौप्य महोत्सव २) सुवर्ण ३) हीरक महोत्सव ४) अमृत महोत्सव

११) पुढील म्हणीचा अर्थ ओळखा : अतिशहाणा त्याचा बैल रिकामा.
१) वाजवीपेक्षा जास्त शहाणपण नुकसानकारक ठरते २) वासरांत लंगडी गाय शहाणी
३) शहाण्या माणसांमध्ये साधारण गोष्टींची कमतरता असणे.
४) थोड्याशा ज्ञानाने हुरळून जाणे

१२) पुढील म्हणीसाठी पर्यायी म्हण शोधा. नाव सोनूबाई हाती कथलाचा वाळा.
१) गरजेल तो बरसेल काय २) झाकली मूठ सव्वा लाखाची
३) बावळी मुद्रा देवळी निद्रा ४) नाव मोठे लक्षण खोटे

१३) 'ढळला रे ढळला दिन सखया संध्याछाया भिवतीती हृदया' 'यातला दिन ढळला' म्हणजे....
१) दिवस मावळला २) सूर्य अस्ताला गेला ३) आयुष्य संपत आले ४) दिवस संपला

१४) वेगळा अर्थ असलेला शब्द निवडा.
१) सदन २) कानन ३) भुवन ४) भवन

१५) मारुत - या शब्दास समानार्थी असलेला शब्द ओळखा.
१) पर्वत २) वारा ३) वावटळ ४) वादळ

१६) त्रास सहन केल्याशिवाय मोठेपणा मिळत नाही.
१) प्रयत्नांती परमेश्वर
२) टाकीचे घाव सोसल्याशिवाय देवपण येत नाही.
३) पेराल ते उगवते
४) करावे तसे भरावे.

१७) नावडतीचे मीठ अळणी
१) नावडत्याने केलेले काम अळणी मिठासारखे असते.
२) नावडत्या व्यक्ती आपला हेवा करतात.
३) नावडत्या व्यक्तीने केलेली चांगली गोष्टही वाईट वाटते.
४) नावडत्या व्यक्तीकडून चांगल्या कार्याची अपेक्षा नसते.

१८) पुढे दिलेल्या प्रश्नात दिलेल्या पर्यायातील योग्य वाक्यप्रचार वापरात व त्याचा योग्य पर्याय निवडा. ते अवघड काम पूर्ण करण्यासाठी गोपाळने.....
१) जीव की प्राण असणे
२) नाकी नऊ येणे
३) जीवाचे रान करणे
४) जीवात जीव येणे

१९) रिकाम्या जागी येणाऱ्या योग्य ध्वनीदर्शक शब्दाचा पर्याय निवडा. पहाटे जात्याची.... व आजीची ओवी कानी पडली की मी उठतो.
१) खडखड
२) धडपड
३) गडगड
४) घरघर

२०) पुढे दिलेल्या वाक्यातील अधोरेखित शब्दसमूहासाठी कोणता अलंकारिक शब्द वापरला त्याचा योग्य पर्याय निवडा. त्याने एवढी प्रचंड संपत्ती कशी मिळविली ही एक गूढ गोष्ट आहे.
१) गुप्त गोष्ट
२) कोडे
३) भकित
४) गौडबंगाल

२१) पुढे दिलेल्या वाक्यातील अधोरेखित शब्दसमूहासाठी योग्य असणारा एक शब्द दिलेल्या पर्यायातून निवडा. एकमेकांवर अवलंबून असल्याखेरीज दोन देशांमध्ये व्यापार होत नाही.
१) परावलंबी
२) परधार्जिणे
३) पराकोटीचे
४) परस्परालंबी

२२) पुढे दिलेल्या वाक्यातील अधोरेखित शब्दसमूहासाठी योग्य असणारा एक शब्द दिलेल्या पर्यायातून निवडा. गेल्यावर्षी, खूप पाऊस पडल्याने शेतीचे अतोनात नुकसान झाले.
१) अनावृष्टी
२) अतिवृष्टी
३) अवर्षण
४) पूरग्रस्त

२३) पुढे दिलेल्या प्रश्नातील दिलेल्या शब्दसमूहाबद्दल योग्य असणारा एक शब्द ओळखून त्याचा योग्य पर्याय निवडा. ज्याला कोणीही शत्रू नाही असा -
१) अजातशत्रू
२) जगन्मित्र
३) प्रेमळ
४) सर्वप्रिय

२४) अधोरेखित केलेल्या शब्दाच्या अर्थाचा योग्य पर्याय निवडा. तो या पदासाठी पात्र आहे.
१) लायक
२) भांडे
३) भूमिका
४) मूर्ख

२५) अधोरेखित केलेल्या शब्दाचा अर्थाचा योग्य पर्याय निवडा. कालिंदीच्या तीरावरून त्याने कस्तुरीमृगाच्या दिशेने तीर मारला.
१) भिंत
२) नजर
३) बाण
४) किनारा

26) a b - a b b - b b a b - - b b a b b
1) baba
2) abab
3) aabb
4) abbb

27) GOOD:HPPE::HOPE:?
1) IQPF
2) JPOE
3) HJQF
4) IPQF

२८) जर TEAM हा शब्द PIWQ असा लिहिला तर UNITY हा शब्द कसा लिहाल ?
1) QJFYU
2) JPOE
3) QREXU
4) QRMPU

२९) एका सांकेतिक भाषेत Ramesh is smart हे शब्द ७६५ असे लिहिले जातात, ९७८ म्हणजे Smart and Beautiful तसेच ८६२ म्हणजे Rose is beutiful तर त्या भाषेत beutiful साठी कोणता अंक वापरला आहे?
१) ८
२) ६
३) ९
४) २

३०) पाण्याला निळे म्हटले, निळ्याला काळे म्हटले, काळ्याला लाल म्हटले, लालला पिवळे म्हटले, पिवळ्याला हिरवे म्हटले, हिरव्याला पांढरे म्हटले, पांढऱ्याला जांभळे म्हटले तर दूधाचा रंग कोणता ?
१) हिरवा
२) पांढरा
३) पिवळा
४) जांभळा

३१) ११, २४, ३९, ५६ ?

१) ७५ २) ७८ ३) ७४ ४) ८४

३२) २, ६, १२, २० ?

१) ४० २) ५० ३) ३० ४) ३६

३३) जर सांकेतिक भाषेत ७४९ = ९८१, तर ४१६ = ?

१) ४६४ २) ८६४ ३) ५२५ ४) ६२६

३४) दुपारी १२ वाजल्यापासून त्याच दिवशी रात्री ८ वाजेपर्यंत मिनिट काटा व तास काटा यांच्यात किती वेळा काटकोन होईल?

१) १० वेळा २) ८ वेळा ३) १६ वेळा ४) १५ वेळा

३५) एका बगिच्यामध्ये एका रांगेत जेवढी रोप लावली होती, तेवढ्याच रांगा होत्या, प्रत्येक रांगेच्या मध्यभागी एक गुलाबाचे रोप असल्यास, बगिच्यात गुलाबाची एकूण रोपे असतील ?

१) २७ २) ४९ ३) १४४ ४) १६

३६) नितीनने सौरभला विचारले की, तुझ्याकडे एकूण किती गायी आहेत ? तेव्हा सौरभने सांगितले की, आमच्या घरातील माणसे व गायी मिळून ३८ पाय आहेत आणि गायीची व माणसांची डोकी यांची बेरीज ११ आहे, तर सौरभकडे एकूण किती गायी असाव्यात ?

१) ३२ २) ०८ ३) ०३ ४) ०९

३७) शिपाई : बंदूक :: शिक्षक : ?

१) खडू २) युनिफार्म ३) मुख्याध्यापक ४) विद्यार्थी

३८) A, M, E, I, U.

१) A २) E ३) M ४) U

३९) पुस्तकाच्या प्रकाशकाशी संबंध आहे तसा चित्रफितीचा ..... आहे.

१) लेखकाशी २) संपादकाशी ३) दिग्दर्शकाशी ४) निर्मात्याशी

४०) दोन संख्यांचे गुणोत्तर १:२ आहे. दोन्ही संख्येत ७ मिळविले असता त्यांचे गुणोत्तर ३:५ होते. तर मोठी संख्या कोणती ?

१) २४ २) २६ ३) २८ ४) ३२

४१) पोलीस निर्धारित गणवेष वापरतात कारण ....

१) ते नेहमी सावध राहतात
२) त्यांच्यापासून गुन्हेगार दूर राहतो
३) शासकीय नियम आहे
४) सहज ओळखता यावे.

४२) A व B मिळून एका शेताची कापणी ३० दिवसात करतात. परंतु, काम सुरू झाल्यानंतर २० दिवसांनी B काम सोडून गेला. उरलेले काम एकट्या A ने आणखी २० दिवसात पूर्ण केले. एकट्या B ने ते काम किती दिवसात पूर्ण केले असते ?

१) ५० दिवस
२) ५५ दिवस
३) ६० दिवस
४) ६५ दिवस

४३) सागर विजयपेक्षा उंच आहे, अजित श्रीकांतपेक्षा उंच आहे. सुजीत सागरपेक्षा उंच आहे. श्रीकांत सुजीतपेक्षा उंच आहे, तर सर्वात कमी उंची कोणाची ?

१) सुजीत २) सागर ३) विजय ४) अजित

४४) तहान : पाणी असा संबंध दाखविणारा सर्वोत्तम पर्याय निवडा.

१) शिक्षक : वर्ग
२) मुख्याध्यापक : शाळा
३) व्यवस्थापक : बँक
४) अज्ञान : शिक्षण

४५) जर परवा गुरुवार होता तर रविवार कधी असेल ?

१) आज २) दोन दिवसांनी ३) उद्या ४) परवा

46) Given below are words followed by four explanatory expressions. Choose the expression that explains the given word correctly : Versatile

1) One who possesses several talents or gifts

2) Educated in a university

3) With universal appeal

4) Expressed in verse

47) Choose the word nearest in meaning to the key word : Discover

1) know 2) invent 3) search 4) find

48) Each of the following idioms is followed by four meaning, of which only one is correct, Choose the correct meaning : To make castles in the air.

1) to do day-dreaming 2) to be too ambitious 3) to be conceited 4) to be boastful

49) Each of the following idioms is followed by four meaning, of which only one is correct, Choose the correct meaning : A dark horse.

1) an uncertain factor 2) a very fast running horse

3) an unknown genius 4) a stupid fellow

50) Choose the correct spelling :

1) Persuit 2) Pursuit 3) Pursuet 4) Persuet

51) Choose the correct alternative from those given below :

1) The desire for wealth often tempts man to do evil.

2) Desire for wealth often tempts a man to do evil.

3) The desire for wealth often tempts a man to do evil.

4) The desire for the wealth often tempts a man to do evil.

52) Choose the correct alternative from those given below : I don't think I..... him yet.

1) have been meeting 2) met 3) have met 4) will meet

53) Choose the correct alternative from given below : He said he would ber punctual. He.... be here any moment.

1) may 2) could 3) would 4) should

54) Fill in blanks with the appropriate passive form of the verb from the alternatives supplied : Our house a Shimla......... to be a summer resort but I have converted it into a permanent office.

1) had intended 2) intended 3) was intended 4) was being intended

55) Choose the appropriate alternative to fill in the blanks : Parents are often blind..... the faults of their children.

1) of 2) about 3) to 4) for

56) Choose the appropriate alternative to fill in the blank : Poet have compared this world... a stage.

1) with 2) to 3) by 4) on

57) Choose the appropriate alternative to fill in the blanks : I have invested him.... full authority to invest my money...... any business he likes.

1) with, in 2) by, for 3) in, on 4) with, on

58) of the choices given below pick the correct one : My friend said to me. "Has your father returned from the officer ?"

1) My friend asked me that has your father returned from the office.

2) My friend asked me that if my father has returned from the office.

3) My friend asked me if my father has returned from the office.

4) My friend asked me if my father had returned from the office.

59) Choose the alternative which is the closest in meaning to the italicized words in the following sentence : He incurred heavy losses in business on account of his recklessness.

1) tactlessness 2) rashness

3) diffidence 4) insincerity

60) Choose the word or phrase neared in meaning to the key word : Pertinent

1) rude 2) bold 3) usual 4) relevant

61) Choose the word or phrase neared to the key word : Pristine

1) glorious 2) primitive

3) orthodox 4) progressive

62) Choose below are words followed by four explanatory expression. Choose the expression that explains the given word correctly : Prologue

1) Introductory part of a literary work.

2) Last part of a literary work

3) Act of bringing a session of Parliament to end.

4) Interval between two events.

63) Out of the given alternative choose the word which most closely fits each difinition : Study of insects.

1) Ethymology 2) Entomology 3) Zoology 4) Biology

64) Choose the word nearest in meaning to the key word : Enromous

1) attractive 2) amiable 3) huge 4) tall

65) Choose the word most nearly opposite in meaning to the key word : Pragmatic

1) angry 2) unpractical 3) experimental 4) deceitful

66) Choose the word most nearly opposite in meaning to the key word : Barren.

1) irrigated 2) cultivated 3) fertile 4) agriculture

67) Each of the following idioms is followed by four meanings, of which only one is correct.

Choose the correct one : A snake in the grass.

1) a secret or hidden enemy 2) a unreliable person

3) to make a useless effort 4) to be highly imaginative

68) Each of the following idioms is followed by four meanings, of which only one is correct,

Choose the correct one : A Snake in the grass.

1) A secret or hidden enemy 2) an unreliable person

3) a very dangerous snake 4) an unforeseen happening

69) Each of the following idioms is followed by four meanings, of which only one is corrects.

Choose the correct meanings : The Alpha and Omega.

1) beginning and end. 2) a Greek song

3) A Shakespearean play

4) To inflict a crushing defeat upon the enemy

70) Each of the following idioms is followed by four meanings, of which only one is correct. Choose the correct meaning : To take the bull by the horns.

1) To foce danger boldly 2) To restrain anger

3) To check rumours from

4) To inflict a crushing defeat upon the enemy.

७१) रमेशला ४०० पैकी ३०४ गुण मिळाले, गोविंदाला ५०० पैकी ३८५ गुण मिळाले, रिनाला ३०० पैकी २७३ गुण मिळाले आणि विणाला २०० पैकी १६४ गुण मिळाले, तर कोणाची प्रगती सर्वात जास्त आहे ?

१) गोविंद २) रमेश ३) रिना ४) वीणा

७२) दोन संख्यांचा गुणाकार ३०० असणाऱ्या प्रत्येक संख्येची चौपट करून गुणाकार केल्यास उत्तर काय होईल ?

१) १२०० २) २४०० ३) ३६०० ४) ४८००

७३) ३ कामगारांची एका आठवड्याची मजुरी ८४० रुपये आहे. तर काम कामगाराची ५ दिवसांची मजुरी किती ?

१) १७५ २) २०० ३) १५० ४) १२०

७४) १९८, ३९६ व २७० या तिन्ही संख्यांना कोणत्या संख्येने निःशेष भाग जातो ?

१) १८ २) २२ ३) ८ ४) ४

७५) काही माणसांना एक काम पूर्ण करण्यास १५ दिवस लागतात, जर माणसांची संख्या ३/५ केल्यास त्या कामास आणखी किती दिवस लागतील ?

१) २५ २) १५ ३) १२ ४) १०

७६) महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री कोण आहेत ?

१) शंकरराव चव्हाण २) अशोक चव्हाण ३) पृथ्वीराज चव्हाण ४) यशवंतराव चव्हाण

७७) पृथ्वीच्या सर्वात जवळचा ग्रह कोणता ?

१) शुक्र २) मंगळ ३) बुध ४) शनी

७८) भारतात सुती धाग्याचे उत्पादन सर्वात जास्त कोणत्या राज्यात होते ?

१) महाराष्ट्र २) गुजरात ३) तामिळनाडू ४) मध्यप्रदेश

७९) महाराष्ट्रातील अंधश्रद्धा निर्मूलन चळवळीचे प्रमुख नेते खालीलपैकी कोण आहेत ?

१) नरेंद्र महाराज/आसाराम बापू २) बाबा आमटे/ प्रकाश आमटे

३) नरेंद्र दाभोळकर/ श्याम मानव ४) बाबासाहेब सातारकर/ सत्य साईबाबा

८०) भारतीय लोकप्रतिनिधी कायदा कधीचा आहे ?

१) १९४८ २) १९५० ३) १९५६ ४) १९५१

(*८१) सध्या नियोजन आयोगाचे उपाध्यक्ष कोण आहेत ?

१) डॉ. नरेंद्र जाधव २) डॉ. अहलुवालिया ३) डॉ. सी. रंगराजा ४) यापैकी नाही

८२) दोन नद्यांच्या दरम्यान असलेल्या भूमीस... म्हणतात.

१) भाबर २) दुआब ३) खाडी ४) कायल

८३) खालीलपैकी अयोग्य वाक्य ओळखा.

१) 'अ' जीवनसत्वा अभावी रंगांधळेपणा येतो. २) 'क' जीवनसत्त्वा अभावी स्कर्व्ही रोग होतो.

३) 'के' जीवनसत्त्व रक्त गोठण्यास मदत करते. ४) 'ड' जीवनसत्वा अभावी मुडदूस रोग होतो.

८४) डॉ. आंबेडकराच्या कोणत्या वृत्तपत्राला शाहू महाराजांनी अर्थसहाय्य केले होते ?
१) समता २) जनता ३) मूकनायक ४) प्रबुद्ध भारत

८५) राष्ट्रीय रोजगार हमी योजनेस कोणाचे नाव देण्यात आले आहे?
१) महात्मा गांधी २) वि.स. पागे ३) राजीव गांधी ४) पंडित नेहरू

८६) जिल्हा नियोजन व विकास मंडळाचे सचिव.... हे असतात.
१) मुख्य कार्यपालन अधिकारी २) जिल्ह्याचे पालकमंत्री
३) जिल्हाधिकारी ४) जिल्हा परिषद अध्यक्ष

८७) भारतीय मान्सून निर्मितीवर प्रभाव टाकणारा अल-निनो हा सागरी प्रवाह कोणत्या महासागरात आढळतो ?
१) अटलांटिक २) पॅसिफिक ३) आर्क्टिक ४) हिंदी

८८) महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ कोठे आहे ?
१) अकोला २) परभणी ३) अमरावती ४) नागपूर

८९) गावातील फेरफार उतारा कोणाशी संबंधित आहे ?
१) तलाठी २) पोलीस पाटील ३) ग्रामसेवक ४) सर्कल ऑफिसर

९०) संतोष ट्रॉफी कोणत्या खेळाशी संबंधित आहे ?
१) हॉकी २) बॅडमिंटन ३) फुटबॉल ४) क्रिकेट

९१) 'आई समजून घेताना' हे पुस्तक कोणाचे आहे ?
१) द. भि. कुलकर्णी २) राम जाधव ३) ग. दी. माडगूळकर ४) उत्तम कांबळे

९२) देऊळगाव राजा येथील.... चे देवस्थान प्रसिद्ध आहे.
१) विठ्ठल २) बालाजी ३) राम ४) मारूती

९३) भोपाळ दुर्घटनेस कारणीभूत असणारा वायू कोणता ?
१) कार्बन डायऑक्साईड २) सल्फर डायऑक्साईड
३) नायट्रोजन डायऑक्साईड ४) मिथाइल आयसोसायोट

९४) विसंगत जोडी ओळखा.
१) डास-मलेरिया २) उंदीर-प्लेग ३) ओझोन-कावीळ ४) पाणी-टायफॉईड

९५) लाकूड हे .... आहे.
१) मिश्रण २) संयुग ३) संमिश्र ४) मूलद्रव्य

९६) बुलढाणा जिल्ह्यामध्ये खालील अभयारण्य प्रसिद्ध आहे.
१) अंबाबारवा २) चिखलदरा ३) ताडोबा ४) नवेगाव

९७) सावरपाडा एक्सप्रेस म्हणून कोणाचा उल्लेख होतो ?
१) कविता राऊत २) पी.टी.उषा ३) विरधवल खाडे ४) पंकज अडवाणी

९८) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी लागू नाही ?
१) दिल्ली २) आसाम ३) नागालँड ४) तामिळनाडू

९९) ASHA भारतातील लोकांना कोणती सेवा पुरविण्याची योजना आहे ?
१) स्वच्छ पाणी २) प्राथमिक शिक्षण ३) आरोग्य सेवा ४) रोजगार

१००) देशातील पहिले आधारगाव टेंभली.... या जिल्ह्यातील आहे.
१) नंदूरबार २) चंद्रपूर ३) भंडारा ४) गोंदिया